

Handläggare
Heidi Englund
Telefon: 0850829449

Till
Kommunstyrelsen

Funktionshindersrådets arbetssätt och organisation

Initiativärende

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att följande ska gälla den 1 januari 2023.

1. Instruktion för kommunstyrelsens råd för funktionshindersfrågor godkänns enligt bilaga 2 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
2. Instruktion för bolags- och nämndanknutna råd för funktionshindersfrågor godkänns enligt bilaga 3 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
3. Antalet stadsdelsnämndsanknutna råd för funktionshindersfrågor minskar från 13 till 6 med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
4. Antalet ledamöter i stadsdelsnämndsanknutna råd för funktionshindersfrågor ökar från 7 till 8 med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
5. Ett nomineringsutskott som består av Funktionsrätt Stockholms stad, Synskadades Riksförbund och Delaktighet, handlingskraft och rörelsefrihet Stockholmsavdelningen ska nominera ledamöter i råden till respektive nämnd eller bolagsstyrelse med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
6. Stockholms Stadshus AB uppmanas att ge berörda bolagsstyrelser i uppdrag anta instruktion om bolags- och nämndanknutna råd för funktionshindersfrågor enligt bilaga 3 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
7. Kommunstyrelsen ska ta fram en vägledning som stödjer nämndernas och bolagsstyrelsernas implementering av nya arbetssätt och organisation i råd för funktionshindersfrågor med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
8. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram ett förslag som innebär att ledamöter i kommunstyrelsens samt i bolags- och

nämndandknutna råd för funktionshindersfrågor erhåller ersättning för förlorad arbetsinkomst vid rådets sammanträden.

Sammanfattning

Stadsledningskontoret har utifrån uppdrag från kommunfullmäktige tagit fram en utredning om hur delaktigheten och inflytandet kan stärkas i stadens råd för funktionshindersfrågor, (råd) se bilaga 1.

Utredningsarbetet har utmärkts av att i dialog med representanter från funktionshindersrörelsen i Stockholms stad samt stadens förvaltningar och bolag, fånga hur rådets arbetssätt och organisation kan bli mer ändamålsenliga. Med ledning av vad som framkommit i dialogerna föreslås råden få en mer strategisk roll i att stödja och ge råd i planering och genomförande av stadens arbete med att leva upp till de mänskliga rättigheterna för personer med funktionsnedsättning.

Utredningen konstaterar att råden ger staden möjlighet att inhämta synpunkter på vad som behöver utvecklas, men att den sakkunskap som finns i råden behöver tas till vara på ett mer systematiskt och sammanhållet sätt. Det är mot denna bakgrund det i utredningen föreslås att såväl arbetssätt som organisation behöver utvecklas. Förslagen innebär att råden får en mer strategisk roll i stadens utvecklingsarbete och stärker rådets möjligheter att identifiera relevanta åtgärder som undanröjer hinder som personer med funktionsnedsättning kan erfaras i Stockholms stad.

Antalet stadsdelsnämndsanknutna råd föreslås minska från 13 till 6. Antalet ledamöter i stadsdelsnämndsanknutna råd föreslås öka från 7 till 8. Utredningen föreslår inga förändringar avseende antalet facknämnds- och bolagsanknutna råd för funktionshindersfrågor.

Ett nomineringsutskott som består av Funktionsrätt Stockholms stad, Synskadades Riksförbund och Delaktighet, Handlingskraft och rörelsefrihet Stockholmsavdelningen ska till kommunfullmäktige nominera ledamöter till råden.

Råden behöver få nya instruktioner som speglar utredningens förslag om nya arbetssätt och organisation. Kommunstyrelsen ska därför ta fram en vägledning som ger stöd i genomförandet av de nya arbetssätten och de organisatoriska förändringarna.

Funktionshindersrörelsen har betonat att ersättning för förlorad arbetsinkomst vid rådets sammanträde stödjer förutsättningarna för ökad delaktighet och inflytande. Kommunstyrelsen ges mot denna bakgrund i uppdrag att ta fram ett förslag ett förslag som innebär att

ledamöter i kommunstyrelsens samt i bolags- och nämndanknutna råd för funktionshindersfrågor erhåller ersättning för förlorad arbetsinkomst vid rådets sammanträden.

Bakgrund

Kommunfullmäktige i Stockholms stad fattade 2018 beslut om ett reviderat funktionshinderspolitiskt program, *Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018 - 2023*. Kommunfullmäktige beslutade då även att rådets arbete och organisation skulle utvärderas i syfte att stärka delaktigheten.

Bakgrunden till beslutet var att Funktionsrätt Stockholms stad, som samordnar rekryteringen av ledamöter till stadens råd hade framfört till kommunstyrelsen, att det var svårt att rekrytera ledamöter till råden samt att delaktigheten och inflytandet behövde stärkas.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontorets avdelning för kvalitet och säkerhet. Ärendet har tagits fram i bred dialog med funktionshindersrörelsen i Stockholms stad samt nämnder och bolagsstyrelser.

Ärendet

Råd för funktionshindersfrågor – en utredning om hur delaktighet och inflytande kan stärkas, Instruktion för kommunstyrelsens råd för funktionshindersfrågor och Instruktion för bolags- och nämndanknutna råd för funktionshindersfrågor ligger till grund för detta ärende (Bilaga 1-3).

Utredningen har tagits fram på uppdrag av kommunfullmäktige och innehåller förslag som syftar till att stärka stadens råd för funktionshinderfrågor. Utredningen har utgått från att förslagen i utredningen ska innebära att funktionshinderperspektivet ska fortsatt vara integrerat. Utredningen har dessutom utgått från att förslagen ska leda till att tvärsektoriella arbetsätt ska avspeglas än tydligare i stadens verksamhetsutveckling.

Utredningen har bedrivits mot bakgrund av att det i Stockholms stad finns 26 råd. De verkar i enlighet med instruktioner som är beslutade av kommunfullmäktige. Det finns ett råd knutet till kommunstyrelsen, ett råd i varje stadsdelsnämnd samt råd i facknämnder och bolagsstyrelser. Flera råd har emellertid vakanser. I några stadsdelsnämnder har det inte kunnat tillsättas något råd och några råd har ett fåtal ledamöter.

Funktionsrätt Stockholms stad samordnar nomineringen av ledamöter till råden. Ledamöterna väljs av respektive nämnd eller bolagsstyrelse för fyra år efter val till kommunfullmäktige.

Utredningen visar att rådens möten kan bli mer ändamålenliga om ledamöternas samlade sakkunskap tas till vara på ett mera systematiskt och sammanhållet sätt. Det kan handla om att mötena tydligare kopplas till den ordinarie styr- och uppföljningsprocessen. Likaså kan det handla om att råden i större utsträckning hanterar strategiskt viktiga utvecklingsområden.

Förslag som stärker delaktighet och inflytande

Utredningen föreslår att antalet råd på stadsdelsnämnsnivå bör minska från 13 till 6. Utredningen konstaterar att ett minskat antal råd kan gynna samverkan och kunskapsspridning mellan nämnder och bolagsstyrelser samt att tvärsektoriella arbetssätt får ökad betydelse. Ett minskat antal råd underlättar dessutom möjligheten att alla platser i råden tillsätts.

Av utredningen framgår att om det införs en möjlighet för ledamöter att få ersättning för faktisk förlorad inkomst kan det öka förutsättningarna för delaktighet och inflytande. Likaså kan införandet av en sådan ersättning bidra till att råden får en bredare representation med avseende på ålder.

Utredningen föreslår att ledmöterna i kommunstyrelsen, i facknämnderna och bolagsstyrelsernas råd föreslås förbli 8 respektive 7. Ledamöter i de 6 råd som föreslås vara knutna till stadsdelsnämnderna bör däremot öka från 7 till 8.

Uppdraget för råden föreslås få en tydligare koppling till nämndernas och bolagsstyrelsernas strategiska arbete med att leva upp till de mänskliga rättigheterna för personer med funktionsnedsättning. Det innebär att rådets arbete tydligare kopplas till genomförandet av det stadsövergripande styrdokumentet *Program för delaktighet och inflytande för personer med funktionsnedsättning 2018-2023*.

Funktionsrätt Stockholms stad, Synskadades Riksförbund Stockholms stad och Delaktighet, handlingskraft och röreslefrihet Stockholmsavdelningen har aviserat att de tillsammans avser att bilda ett nomineringsutskott. Utskottet ska nominera ledamöter till respektive nämnd eller bolagsstyrelse, vilka i sin tur utser ledamöter till råden för fyra år efter val till kommunfullmäktige.

Utredningen föreslår att det ska tas fram en vägledning som utgör ett stöd för genomförandet av de nya arbetssätten och de organisatoriska förändringarna.

I kommunfullmäktiges budget för 2022 ges kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder och bolagsstyrelser och med bistånd av kommunstyrelsens råd för funktionshindersfrågor förbereda för en förändring av organisation och inriktning av stadens funktionshindersråd utifrån tidigare genomförd utredning.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

Utredningen har tagits fram mot bakgrund av att Stockholms stad har högt ställda mål för att garantera att alla stockholmare har möjlighet till full delaktighet och inflytande i samhällslivet. Flertalet styrdokument i staden tydliggör att funktionshindersperspektivet ska vara en integrerad del av nämndernas och bolagsstyrelsernas ordinarie verksamhet. Det förhållningssättet framgår av stadens långsiktiga vision *Möjligheternas Stockholm – Vision 2040*, som stakar ut en riktning för stadens hållbarhetsarbete och förutsättningarna för att nå FN:s globala mål i Agenda 2030. Det framgår även i stadens budget samt *Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning*.

Stadsledningskontoret anser att det inte råder någon tvekan om att råden för funktionshinderfrågor är centrala för stadens möjlighet att planera och utforma ett arbete som utgår från ett funktionshinderperspektiv. Det är dock påtagligt att rådets arbete och organisering tjänar på att utvecklas i enlighet med vad som framgår av utredningen. På så sätt kan råden bli mer ändamålsenliga.

Stadsledningen kan konstatera att ett förslag i utredningen rör möjligheten att införa ersättning för faktiskt förlorad inkomst. Det är ett lovligt förslag som kan gynna möjligheten att öka delaktigheten och inflytandet samt bredda representationen i råden avseende ålder.

Utredningens förslag i övrigt har goda möjligheter att tjäna sitt syfte om stadsledningskontoret tar fram en vägledning som ger stöd i genomförandet. En sådan vägledning ska, i likhet med utredningen om råden för funktionshinderfrågor, tas fram i bred dialog med funktionshindersrörelsen i staden samt berörda nämnder och bolagsstyrelser. Arbetet med att ta fram vägledningen behöver således utmärkas av bred delaktighet och inkludering. Därigenom finns förutsättningar för att de nya arbetssätten och den organisatoriska förändringen blir relevanta och ger avtryck i en

verksamhetsutveckling som utmärks av att leva upp till de mänskliga rättigheterna för personer med funktionsnedsättning.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att följande ska gälla den 1 januari 2023.

1. Instruktion för kommunstyrelsens råd för funktionshindersfrågor godkänns enligt bilaga 2 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
2. Instruktion för bolags- och nämndanknutna råd för funktionshindersfrågor godkänns enligt bilaga 3 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
3. Antalet stadsdelsnämndsanknutna råd för funktionshindersfrågor minskar från 13 till 6 med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
4. Antalet ledamöter i stadsdelsnämndsanknutna råd för funktionshindersfrågor ökar från 7 till 8 med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
5. Ett nomineringsutskott som består av Funktionsrätt Stockholms stad, Synskadades Riksförbund och Riksförbundet delaktighet, handlingskraft och rörelsefrihet Stockholms-avdelningen ska nominera ledamöter i råden till respektive nämnd eller bolagsstyrelse med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
6. Stockholms Stadshus AB uppmanas att ge berörda bolagsstyrelser i uppdrag anta instruktion om bolags- och nämndanknutna råd för funktionshindersfrågor enligt bilaga 3 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
7. Kommunstyrelsen ska ta fram en vägledning som stödjer nämndernas och bolagsstyrelsernas implementering av nya arbetssätt och organisation i råd för funktionshindersfrågor med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
8. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram ett förslag som innebär att ledamöter i kommunstyrelsens samt i bolags- och nämndanknutna råd för funktionshindersfrågor erhåller ersättning för förlorad arbetsinkomst vid rådets sammanträden.

Magdalena Bosson
Stadsdirektör

Alexandra Göransson
Biträdande stadsdirektör

Bilagor

1. Råd för funktionshindersfrågor – en utredning om hur delaktighet och inflytande kan stärkas

2. Instruktion för kommunstyrelsens råd för funktionshindersfrågor
3. Instruktion för bolags- och nämndknutna råd för funktionshindersfrågor

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Magdalena Bosson, Stadsdirektör	2022-04-13
Alexandra Göransson, Avdelningschef	2022-04-12